

M u s t i k.

I n g e n

eller

Den nya Fristaten.

Rors, hwilken stat utaf waggande stenglar,
Sindrblomsier, kattost, och gräs i partiel
Rors, hwilket surr utaf fyrbenta benglar,
Rors, hwilket slår utaf myra och bi!
Hwem är här konung? En sådan finns ingen.
Hwem är här kung? Sådän finnes ej här.
Alla de jewnlifa äro i ringen,
Kattost och hunkar, surkulla och bår.

Nå det war prägtigt att äntligt man hunnit
Forma en stat, som kan leda sig sielf,
Utan att blod för des styrelse runnit,
Anappast en tår i tidernas elf.
Hår exerceras och hår musicerar,
Sippa och gulldbi, och det hwar om an,
Hår man florerar och der man dinerar,
Det är en stat som kan lefwa minnsan!

Låt oss då se hwad här är för slags gökar,
Prestler med nysträrta krugar i wind,
Lilior som stå på små kullriga lökar,
Hwita som sändnos om haka och kind.
Alla af solen få dager och värma,
Alla af skyarne droppande regn,
Alla naturen will lika bestärma,
Dela åt alla sitt skyddande hägn.

Trygga i gräset hår ungarne töfwa,
Medan som fader och moder högt opp
Der uti skyn sina sängstycken öfwa,
Eller på grenarne i någon topp.
Eken och grässtråt och örnen och myran,
Utan proceffer och krängel och lif,
Lärkan i molnet och grodan i syran,
Alla de suga af allmoderns lif.

Becken får rinna hur hest han behagar,
Lufwan får kullra sig upp till en ost,
Allting sig fröjdar och ingenting klagar,
Ingen från prestman will dubbas till prof;

Ingen från göf will till hofpoet blifwa,
Grässtråt ej långtar till liljornas wår;
Nei! som det staptas, det öfwen will blifwa,
Wäst att hwar del med det hela består.

Men denna staten såg blir den wäl ewig?
Nei! ack ty wår, allt på jorden är stoft!
Wet när som hösten, i lockarne dáfwig,
Sänker sig ned ifrån skyarne loft,
Kommer en starkare fram uppå ången,
Och bår en blirtrande lia så bred,
Då som ett fiun för den ljungande swängen
Faller till mark hela fågringen ned.

Stodnande bloden ur törnrosen frusar,
Lilian än blekare blir om sin hy,
Ödden på stormarnes forpvinge brusar,
Hemskt knallar åskan ur swartmantlad sfy.
Der ligger sindrhyttan *), der ligger presten,
Nacken för tusan med krage och allt;
Der ligger Silu mig ej, der hela resten,
Der ligger swinkåln **) med gris och med galt.

Hwarför då detta? Jag wet ej god wänner!
Liden så brukat och brukar så jämt.
Fråga wår Argus, han bättre det kanner,
Som för hwart rike regering bestämt.
Ett jag dock wet, att han ej är den mannen,
Hwilken bår lian, blott penna han har,
Far den med stormwinden en gång för fannen,
Sjelf såsom spöke han ensam står qwar.

*) Ranunculus acris

**) Sinapis arvensis.

Ign

Insändaren af en artikel, undertecknad: Hattare af Charlataneri, behagade uttaga ett bref i boklädan der denna tidning utgifwes.

Stockholm,
Tryckt hos C. F. W e n n s t r ö m.

K o m e t e n.

N:o 90.

Lördagen den 11 November 1826.

Inrikes Nyheter.

Stockholm. I förra nummern af Kometen omtalades 60 personer från Nerike och Bergslands län, hvilka hitkommit för att söka värfning. Förhållandet såges nu vara, att endast omkring 19 personer från nämnde provins, af en till orten nedskickad värfware låtit intrullera sig, och derefter hitkommit; någre flere hafwa ännu icke anmält sig, utan lära troligen på annat sätt blifwit försörjde.

Naturbetraktelse.

Söfn är den blanka silfwerstäm,
Som liljan waggas uti sommarens wind.
Stönt är det friska purpurmoln,
Som swäfwar öfwer rosens blomsterkind.

Ljus ångan är från myrtens häck,
Ljus sången ifrån näktergalens mund,
Ljus klangen af en silfwerbäck,
Ljus westanflågten i en fluggrök lund.

Mildt flammar aftenstjernans brand,
I Hesperis gyllne gudapanna stånd.
Mildt glimmar utur molnets rand
Den täcka månen ned i fridens dån.

Allt upphålles af Dens hand,
Som skänkte tingen lif och färg och glanz,
Som ros och sterna sammanband
I Skapelsen, till en oändlig krans.

Han winkar, — och från lundens sal
Ett wisnadt löfblad sakta faller ner.
Han winkar, — och bland tingens tal
Ett störtadt werldssystem ej finnes mer.

Sgn

Den Argusiska Ärligheten.

Argus III har i N:o 88 (för den 4 innewarande) upptagit följande märkwärdiga besyffning: "Med så ord: äfwen Kometen yrkade, i N:o 2 för förra året, att alla republikker skola utplånas af jorden och att monarkien är statens högsta ideal, till hwilket alla andra statsformer skola omskibas; i sammanhang hwarmed Amerikanerna också, ganska consequent, förklarades, för sitt framtida beständs skull, twungna att förskaffa sig monarker, statsreligioner, adel och stånd; äfwen som Nornmännen, wid enahanda wite, — eller äfwentyret att gå under såsom stat, — uttryckligen förelades att lägga sig till en adel."

För att sätta den läsande allmänheten i tillfälle, att sielf undersöka det rätta förhållandet, lemmas det återopade N:o af Kometen härhos ord för ord aftryckt. Man har welat medbela detsamman med alla dess inrikes nyheter, praenumerations annonser och äfwen tröskel; emedan Argus troligen i dem skulle wädra något ganska mysligt och arglistigt, i fall de blifwit utelemnade och rättade. Och då af allt detta upplyses, att Kometen, uti det utaf Argus uttryckta bladet, icke allenast icke yrkar de sätter Argus påhörtat detsamman, utan också att orden monarch,

monarchie och republik der på intet ställe föreskomma, så förklara wi härmedelst, inför hela Swenska allmänheten, Argus III för en föraktlig och smådlig lögnare, samt erna på intet wilkor återtaga denna förklaring.

Redact. af Kometen.

Amöthen

A k u s t i l.

Högtårade Farbror, må alltid Wäll!

Farbror torde icke weta, att det är gäsplockning i dag! Men så är dock verkliga förhållandet. Bruket binder nemligen att man till minne af den stora Hussiska gäsplockningen, ärligen på Märtenens dagen pläcker något besjådradt djur. Tårarne komma mig härwid i ögonen. Hur har ej Kometen i dag hushållat med farbror! Läs, ja läs blott ofwansstämde! Jag ser lifsom stenbarligen för mina ögon, hur städerna ryka omkring farbror. Han har nemligen bestyrt farbror för wrängda framställningar och ofannfärdiga uppgifter. Detta gaf mig anledning, då mina egna ögon ej förflugo, att låna mig ett microskop för att efterse, huru härmed kunde hånta tillsammans. Uppriktigt önskas jag widlämna, att jag oaktadt allt bemsdande, icke kunnat uppsporra några sådana ordalag och uttryck, som farbror ömndänner. Men att farbror ändå har rätt, och alldeles icke sett galet, derom är jag fullt förwisad, ej blott genom farbrors eget framtida widgående, utan jemwäl af de goda witsord och galanta orlofsfödlar farbror tid efter annan gjort sig förtjent af i Journalen och Stockholms Posten. Jag tänkte wäl i början att den bokskapsstifta, hwilken i somras gräferade på "notabiliteterna" i Barkarby, mbiligen, under benämning af Kollet, kunnat sprida sig hit till de öfriga "functionärerne"; men denna förmodan fann jag snart vara förhastad.

I stället tror jag mig hafwa utlurat rätta förhållandet i följande. Farbror wet nemligen, att i alla nutidens böcker och dagblad, med undantag af farbrors, råder en wif mysticism, hwilken ingen annan än farbror kan utleta. Jag gifvar fördenksfull, att fastän i No 2 af Kometen icke någon bokslutlig mening förefinnes, hwilken kan antyda det, som

farbror wid handen lemnat, der i stället gifwes en andelig, cabbala-mystisk mening, och hwilken wäl icke med synen, men kanske med lukten kan upptäckas. Jag styrkes här ännu mer af ett högt curieus ord, som förekommer på 3:de spalten, nemligen: anbete. Måne icke detta ord mbiligen kan betyda, hwad farbror i sin besyffning anfört? Att det ej är Swenska, ser man wid första anblicken Latin är det icke heller. Hwad är det då för ett språk? Se här ett försök till förklaring. Jag blef händelsewis warse, under det jag bladdrade i ärfstiga böcker, en Tyf, mystisk bok kallad Dalens Ödner, och hwilken blifwit öfversatt på Swenska af Hr Auditeuren Scheutz, hwarest ordet anbete förekommer. Genast war gåtan upplöst. Hwad är naturligare, än att antingen detta ord är sinnebetydligt och hieroglyphiskt, eller ock en isben för den stora congregationen. När man uttalar anbete med en wif emphasis, så förekommer det verkligt, som läge deri något cabbaliskt. Jag styrkes ännu ytterligare i mina gifningar, då jag påminner mig att Werner, som författat den mystiska boken, öfvergick till catholicismen; häraf följer enligt logiken, att han stått i förbund med härvarande Jesuiter, Fransiskaner och barfota munkar. När jag läser följande wers i denna hans tragedie, öfvergår min förmodan till full wifhet;

Es dankte ihm, als schaut er — — —

Zwey gewaltig Fragentöpfe,

Eins in der Mönchenskutt', — — —

Das andere mit einer Narrenkappe. — — —

Alltså lärer det wara icke i sjelfwa den bokslutliga men andemeningen, hwari man har att igensinna de besyffningar farbror förefasiat Kometen. Jag inser fördenksfull på förhand, att när farbror svarar, farbror ej heller underlåter detta bewisningsfätt, äfwen som det tillägg, att i fall dessa uttryck icke finnas i No 2, så stå de att upplösa i något annat nummer, och finnas de icke heller der, så gör man utdrag ur Litteratur Tidningen, med tillkännagifwande, att Kometen är blott ett aftryck af födsnamnsblad. Wäst wore dock om farbror icke hulle så wid saken, utan i stället frändroge något helt främmande, ungefär som när farbror wedertände Hr Palm-

blads replik i Journalen dermed, att farbror lät aftrycka några gamla handlingar ur Upsala consistorii protocoll. Allmänheten är i alla fall delad i två häfter, antingen i sådane som alldrig läsa farbrors handlingar, eller sådane som wäl wilja men ei kunna läsa dem. Med sann högfäktning har äran framhärda min högfärdade farbrors tillgifne — — —

P. S. Jag får äran nämna, att qwartalet till pensionens lyftande infaller på farbrors födelsedag d. 29 huius *), och är att ubekomma på wanligt ställe. Kan sjukdoms betyg förevisas, torde en påbörning vara att förwänta.

Prisämnen för Argus.

Medan Argus är känd för en afgjord älskare af corporationer, såsom medelorganisationer i staten, och således äfwen af alla academier, witttra och lärda, hafwa, som det förnäles, älskliga dyrkare af den publicistiska sultanen varit betänkte att, honom till wälbehag, inrätta en academie, hwilken har sig uppdraget endast att utdela pris åt Argus. Man wäl weta, att dessa pris ej lära bli så bestaffade, att de kunna användas till inköp af Julklappar åt Argus samt andra lifwets förnödenheter (se Argus för 1826 N:o 1). De sägas deremot vara Swenska academiens belöningar i allo morsatte, i thy att de först och främst ej skola komma att inifrånkas till det alfwarsamma, och sedan utdelas blott i det fall, då oförmåga att lösa uppgiften hos den täflande inställer sig. Nu har mången funnit det i allmänhet orätt handladt, att, enligt hwad plägsed är hos våra belöande academier, bestämna prisämnen så sent, att grundlighet i afhandlings sättet är nästan omöjlig. Dersöre har man, med billigt affeende på Argi curta supplex samt andra förekommande bewekande stäl och omständigheter, och under begagnande af det genom tidnings-skrifwarne i gång satte spionerings-systemet, härmed wället på förhand gifwa merbemälda Argus en wink om förhållandet, på det rund tid till frågor nas utdömnande må warda honom bestörd. — Föl-

jande ämnen förtäljas blifwa för nästinstundande år utfatta till täfling:

1:o "Argus skall uppgifwa när och hwareff wär så kallade Historiska Skola upphöjt St. Martin till sitt helgon, eller ens någonsin upptagit detta namn". (se Argus N:o 84). — Priset för uraktlåten upplysning i ämnet kommer att bli ett underwerk, hwilket för sig går en wacker winteraston, då Argus passerar Clara kyrkogård.

2:o "Argus skall bewisa, eller åtminstone åstadkomma någon sannolikhet för det påstående, att phosphoristerne och Kometens författare af regeringen fått såld, eller några nådebewisningar, hwilka på ett eller annat sätt kunna göra deras politiska troshöfning beroende af styrelsens wilja" (se Argi insinuationer och dyppna utfagor i denna och förra årgången). — Priset för underlåten eller wrång framställning, är en icke obetydlig andel i tulluppsyningsmannen Reinhardts arfwode, för det af honom nyligen gjorda stora beslag.

3:o "Argus skall framställa den yttre och inre skyldskapen mellan redactionerna af Laterna Magica och Swea å ena, samt Kometen å andra sidan". (se Argus för tidlidne wär). — Priset blir en planche, den Kometen skall åläggas att stelf och utan biträde af redacturen för Laterna Magica utgifwa och bekosta, jemte ett äreminne öfwer nyssnämnda nu mera afidna tidning, hwilket kommer att tillställas Argus, för att i hans blad införas.

4:o "Argus skall med — gas (?), grace (?) — upplysa, huruvida någon af dem, hwilka taga sina sacramenten på gudomligheten af Argi ord, känna betydelsen af en enda wetenskaplig term?" — Priset tämpas efter omständigheterna; men den högsta belöning som kan utfalla, är ett wist quantum af det namnkunniga Jesuiterplåstret, som tillverkas hos den bekanta Entan på Söder.

5:o "Argus skall, i sin commerciella afdelning, göra reda för filosofiens bankrutt." — Priset blir det i concursen uppkommande deficit.

6:o "Argus skall bestämna tidpunkten för Jesuiternas sednaste inträffande i Sverige, jemte omfånget af den congregation de här upprättat." — Priset för bristande upplysning blir en bouteille slagwatten, till att begagnas när han fått höra att dessa samma äro återförwista.

*) Tidningen Argus gjorde på denna dag år 1820 sin första tour ibland allmänheten.

